

01 лютого 2021, Київ 12:14

У П Л Ї

Українці зробили різдвяний подарунок для Праги

15 грудня 2017, 09:00

Марія Щур

Різдвяний подарунок собі та Празі зробила українська громада міста, покликавши на виступ зі Львова ляльковий театр із вертепною виставою. У минулі вихідні Львівський академічний театр «І люди, і ляльки» дав дві безкоштовні вистави для українських дітей, дорослих і всіх тих, кому цікава українська вертепна традиція та її сучасна інтерпретація. Добročинна акція, організована зусиллями громади, мала широкий розголос та інтерес серед української та чеської публіки, про що свідчили повні зали. Деякі глядачі навіть не відмовили собі у задоволенні подивитися виставу двічі.

Вперше вистава «Скинія златая» Львівського академічного театру «І люди, і ляльки» побувала за кордоном. Вперше актори театру приїхали до Праги, і перший виступ відбувся у самому серці старого міста – у кількох кроках від знаменитого Карлового мосту, в бароковій Волоській каплиці, яка в суботу 9 грудня вперше після тривалого ремонту відкрила свої двері для відвідувачів.

«Цей виступ є дійсно дуже особливим, напередодні Різдва Христового нашому театру випала велика честь відкрити цю священну каплицю нашою виставою «Скинія златая», – сказав в інтерв'ю Радіо Свобода режисер театру **Олексій Кравчук**.

Лише напередодні, після багатьох років переговорів, старовинну каплицю отримала у користування від італійської держави, якій вона належить, громада греко-католицького храму Святого Климентія. Настоятель храму **отець Василь Сливоцький** був радий, що відкриття каплиці вийшло символічним і сповненим Різдвяної атмосфери.

Подивитися виставу прийшли учні молодших класів Української суботньої школи «Ерудит», яким головним чином був адресований цей виступ, празькі пластуни, їхні батьки, друзі та всі ті, кому було цікаво дізнатися більше про українську культуру та різдвяну традицію. Оскільки виступ відбувався у стінах Празького Клементина, де міститься Національна та Слов'янська бібліотека, то на виступ прийшли і знавці культурної традиції різних слов'янських народів.

Акустика храму дозволила акторам виступати без мікрофонів. Тож звуки старовинних українських колядок, підібраних автором музичного оформлення **Людмилою Зборовською** так, щоб розповісти історію про народження Христа, долинали до кожного куточка старої каплиці, що заледве вміщала всіх глядачів та туристів, приваблених незвичним співом.

«Ми вирішили всю драматургію зобразити засобами співу колядок. Бо в колядці все сказано, від народження Христа до того, як приходять пастушки, царі, як вони вітають Ісуса, як Ірод намагається його вбити. Все це є в українських колядках. Їх довелося трохи «покріюти», бо кожна колядка має повний цикл цього сюжету, і мені довелося взяти по одному куплету, з однієї – про народження, з другої – про те, як приходять царі, з третьої – про те, як Ірод послав своє військо вбивати всіх немовлят. Використані старовинні колядки, якісь я сама збирала в експедиціях, якісь я запозичила у відомих українських гуртів «Древо» і «Божичі. Я хотіла, щоб люди почули саме такі маловідомі і дуже красиві колядки», – сказала Людмила Зборовська, яка за своє музичне оформлення цієї вистави отримала цьогорічну премію «UNIMA – УКРАЇНА».

Також премією «UNIMA – УКРАЇНА» цього року була відзначена фахівцями і сценографія «Скинії златої», яку робила **Ельвіра Босович**. Непомітна у театрі через спеціальне освітлення робота сценографа, викликала зацікавлення бувалих чеських театралів. Стоячи збоку в каплиці, можна було побачити особливу роль сценографа, яка одночасно була і акторкою, бо їй доводилося стежити за виставою, подавати ляльки і при цьому співати. Чеський публіцист та культуролог **Павел Козак** був настільки вражений її виступом, що на другий день прийшов подивитися знову.

Вразила його і сама незвична двовимірна сценографія, що додавала виставі особливої виразності. На своїй сторінці в мережі Facebook він написав: «Люцифер у своїй конфронтації з ангелом був настільки інформативним та повчальним, що з мене знову зробили християнина».

Вибаглива чеська публіка належним чином оцінила і другий виступ театру, який у неділю відбувся у стінах «Виноградської пивоварні», приватного закладу, відомого тим, що у своєму залі проводить і дитячі вистави, і фільмові покази, куди збирає глядачів, відкритих до сприйняття іншої культури. Туди зібралася переважно чеська та міжнародна публіка, яку зацікавив сучасний розвиток української традиції. Потішила публіку і популярна чеська колядка, яку гості з України заспівали наприкінці виступу, як різдвяний подарунок для чехів.

Судячи з оплесків та відгуків після вистави, розчарованих не було. Вдячні глядачі запитували, коли зможуть побачити виступ львів'ян знову, і чому українці так мало пропагують свою національну культуру. Останнє запитання було не стільки закидом, скільки бажанням дізнатися більше про різні грані української культури, адже останні місяці були врожайними на українські культурні події – було представлено і українське кіно, і симфонічна музика, і навіть рок-фестиваль. Але, очевидно, що напередодні Різдва публіці хотілося побачити і традиційну українську культуру і її сучасну інтерпретацію.

© Радіо Свобода, 2021 | Усі права застережено.